

může tak učiniti pouze žalobou, z formálněprávních důvodů nemůže tak učiniti, poněvadž zákon, jehož předpisy jsou velicí, předpisy §§ 37 a 402 ex. ř. nařizuje uplatnění tohoto práva pouze žalobou, vylučuje jiný způsob uplatňování.

Čís. 5228.

Tříletí, po které požívá poplatek z převodu nemovitosti podle §u 216 čís. 2 ex. ř. přednostního pořadí, jest počítati ode dne jeho splatnosti.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1925, R I 719/25.)

K rozvrhu nejvyššího podání za nemovitost, prodanou dne 3. června 1924 v exekuční dražbě, přihlásil berní úřad v přednostním pořadí poplatek z převodu nemovitosti dle kupní smlouvy ze dne 17. prosince 1920. Platební rozkaz byl doručen dne 6. září 1921. Soud první stolice nepřikázal poplatku v přednostním pořadí, maje za to, že ode dne kupní smlouvy (17. prosince 1920) uplynula v době dražby tříletá lhůta §u 216 čís. 2 ex. ř. Rekursní soud poplatek v přednostním pořadí přikázal, vzav za počáteční den tříleté lhůty 6. listopad 1921, kdy nastala splatnost poplatku.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Názoru rekursního soudu, že tříletí, po které požívá převodní poplatek z nemovitosti podle §u 216 čís. 2 ex. ř. při rozvrhu nejvyššího podání přednostního pořadí, jest počítati ode dne splatnosti poplatku, lze přisvědčiti. Zákon mluví na uvedeném místě zcela zřetelně o nedoplatcích a poskytuje jim zákonné právo zástavní v přednostním pořadí jen potud, pokud nejsou zadrželé po dobu delší tří let, počítajíc nazpět ode dne příklepu. Teprve po splatnosti převodního poplatku ve smyslu platebního příkazu může býti započato s jeho vymáháním u příslušného úřadu nebo zajištěním a proto zákon, chtěje při rozvrhu nejvyššího podání za nemovitost takové nedoplatky opatřiti zvláštní výsadou přede všemi ostatními pohledávkami hypotekárními, a před pohledávkou vymáhajícího věřitele, omezuje trvání této výsady na dobu, nejvýše tří let od toho dne, kdy dlužník ve smyslu platebního příkazu byl povinen je zapraviti (§ 9 zákona ze dne 9. února 1850, čís. 50 ř. zák.). Stěžovatelé zastávají mylný názor, že pro počítání oné tříleté doby jest rozhodným den uzavření poplatného právního jednání. Tím okamžikem ovšem vzchází nárok eráru na poplatek, jenž ihned nabývá dle zákona přednostního zástavního práva (§ 72 cit. popl. zák.). Tento okamžik rozhoduje však o nároku na poplatek a o jeho výsadním zákonném právu zástavním. Avšak pro otázku, po kterou dobu trvá tato zákonná výsada, pokud se týče od které doby počítati jest ony tři roky, po jichž uplynutí toto výsadní postavení pomíjí, může býti z příčin shora uvedených jedině rozhodným den splatnosti poplatku. Rozhodnutí čís. 1913 sb. n. s., jehož se stěžovatelé dovolávají na podporu svého opačného

názoru, ničeho v tom směru neuvádí a rozhodnutí čís. 325 sb. n. s. zdůrazňuje právě proti názoru stěžovatelů, že ani exekuční řád, ani poplatkový zákon nečiní splatnost poplatku podmínkou jeho přednostního práva, že však přednostní právo jeho zaniká uplynutím tří let od doby, kdy poplatek měl býti zaplacen tím, jemuž platebním rozkazem byl předepsán, jinými slovy, že splatnost poplatku není podmínkou přednostního práva, nýbrž toliko okolností, určující dobu jeho trvání (srv. též Neumann, koment. k řu 216 čís. 2 ex. ř. a rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 13. května 1925, čís. R I 403/25 sb. čís. 5035).

Čís. 5229.

Ustanovení řu 1328 obč. zák. nechrání žemu lehkověrnou, nýbrž obelstěnou.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1925, Rv I 895/25.)

Žaloba o odškodnění za nesplněnou přípověď manželství, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobkyně opírá žalobu o to, že byla žalovaným k mimomanželské souloži pohnuta přípovědí manželství, aniž by přímo byla tvrdila, že se žalovaný dopustil trestného činu ve smyslu řu 506 tr. zák. Než na tom by nezáleželo, kdyby žalobkyně jinak byla tvrdila, že žalovaný splnění slibu odpírá bez důvodu, což jest jádrem skutkové podstaty tohoto trestného činu. Ale žalobkyně tak neučinila, naopak byvši vyslechnuta jako strana, udala, že domácnost žalovaného opustila proto, že se s jeho dospělými dětmi pohádala. Zbývá tedy jen otázka, zda žalovaný žalobkyni nepohnul k mimomanželské souloži jinak záludně a zda pro to jest jeho jednání mravně zavržitelným a činí ho podle řu 1328 obč. zák. zodpovědným. Ve směru tom je zjištěno, že žalovaný, vdovec s několika dětmi, žalobkyni, vdově, rovněž s několika dětmi řekl, že by byla ženou pro něho, že si ji vezme, a že, když žalobkyně poukázala na Betty G-ovou, která před ní vedla žalovanému hospodářství a již žalovaný za manželku nepojal, prohlásil, že žalobkyně je osobou zcela jinou a že to půjde, což se podle toho, co žalobkyně sama jako strana udala, vztahovalo patrně na to, že se bude domácnosti žalovaného řádně zastávat. Nižší soudy, uváživše, že nejde o osobu nezkušenou, dospěly na tomto skutkovém podkladě k závěru, že takový pouhý slib manželský za daných okolností nelze pokládati za lstivé pokud se týče klamně jednání, jaké má na mysli ř 1328 obč. zák. Nižším soudům dlužno ve směru tom přisvědčiti tím spíše, ježto žalobkyně v první stoličce netvrdila, že žalovaný přípověď manželství od samého počátku vážně nemínil (sb. n. s. 2253) a naopak uvedla v žalobě, že z chování žalovaného v poslední době (mimomanželský poměr trval již tři roky) soudila, že na to nemyslí, by přípovědi manželství dostal; zákon nechrání osobu lehkověrnou, nýbrž obelstěnou. Napadené rozhodnutí hovoří tedy zákonu a věci. Tvrdí-li dovolání, že se odvolací soud